

1 Velferdsbeskrivelse – Rømskog kommune

1.1 Presentasjon av kommunen

Rømskog kommune tilhører AV-gruppe 1 som består av SSBs kostragruppe 5. Hva er det som kjennetegner Rømskog og kommunegruppen?

Kjennetegn for Rømskog kommune og kommunegruppen

- AV kommunegruppe 1 består av 46 kommuner.
- Alle landets fylker, med unntak av Vestfold tilhører denne gruppen.
- Denne gruppen består av små kommuner med under 5000 innbyggere.
- Kommunene har høye bundne kostnader og middels frie disponible inntekter pr innbygger.
- Ut fra KOMMODE modellens prediksjoner kan man forvente at denne typen kommuner til en viss grad vil prioritere sektorer som har ikke har lovpålagte krav og normer når de blir tilført mer penger. Dette fordi de har oppfylt minstestandardene, og har brukt mindre penger på f eks kultur og fritid.
- Rømskog kommune ligger i Østfold og har 700 innbyggere.
- Kommunen har et relativt stabilt befolkningsgrunnlag.

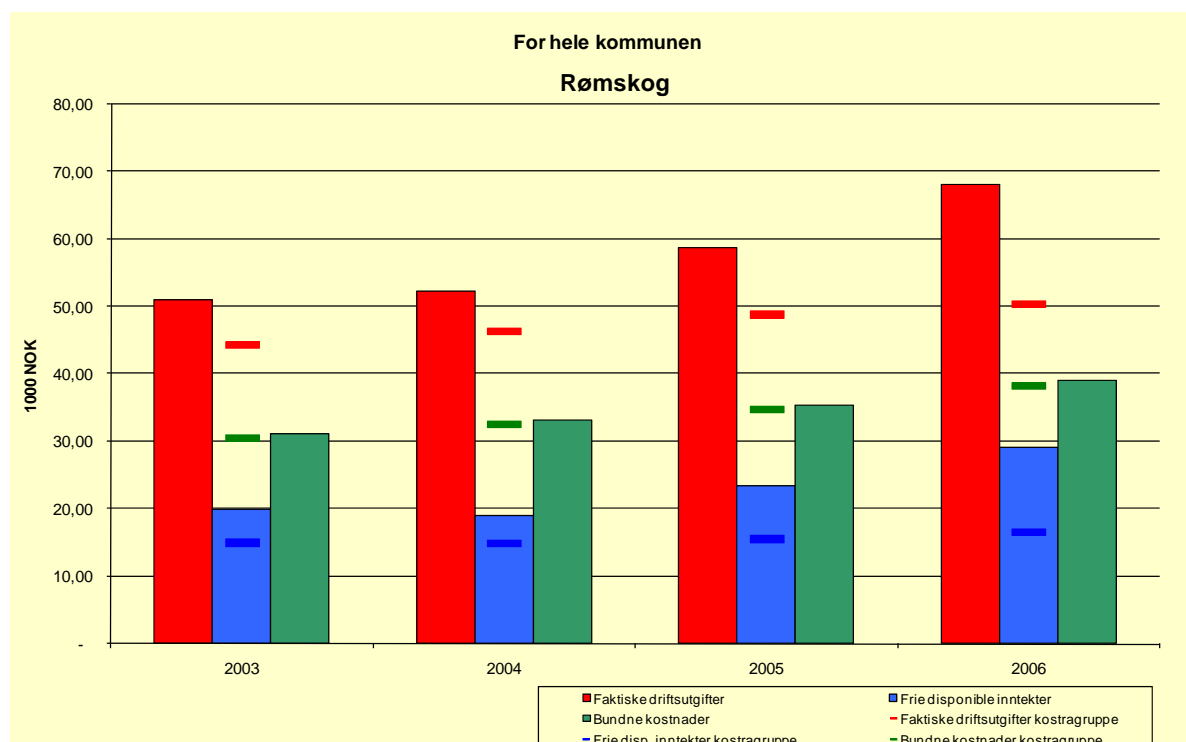
1.2 Overordnet økonomisk handlingsrom for Rømskog

Økonomisk situasjon i Rømskog

- Har god økonomi
- Bedret økonomisk situasjon de siste årene pga økte statlige rammeoverføringer.
- Gir et tjenestetilbud som oppfyller lovpålagte krav i skole/oppvekst og pleie/omsorg.
- Relativt stabilt gjeldsbelastning de siste årene.
- Prioriterert å opprettholde et stabilt og godt tjenestetilbud i alle sektorer.
- Planlagt investering i administrativ fløy på sykehjemmet i kommunen på 10 mill kroner.
- Følgende investeringer er gjennomført: tilbygg barnehage, nye lokaler til sfo, mediarom på skolen og kultursal.
- Godt vedlikehold
- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter: 14,9 (2005), 17 (2006).
- Netto lånegjeld i kroner pr innbygger 21201 (2005), 26745 i (2006)

Økonomien i Rømskog har blitt bedre de siste årene med bakgrunn i økte statlige ramme overføringer. Statlige rammeoverføringer utgjør en stor del av kommunens driftsinntekter. Kommunen mottar regionaltilskudd og har blant annet gode skatteinntekter fra Østfold energi. Kommunen har hatt en positiv utvikling i nettodriftsresultat fra 14,9 i 2005 til 17 i 2006.

Figuren nedenfor viser en økning i frie disponible inntekter og en romslig økonomi. Rømskog kommune ligger godt over de andre kommunene i AV gruppe 1 når det gjelder nivå på frie disponible inntekter.

Det har vært en svak økning i kommunens gjeldsbelastning fra 2003 til 2006. Rømskog har ved bruk av oppsparte midler investert innen oppvekst og kultur ved å bruke fondsavsetninger. Økte overføringene til kommunen har i begrenset grad hatt betydning for hva kommunen har kunnet prioritere av velferd til sine innbyggere. Økte overføringer vil kunne gi kommunen et økonomisk handlingsrom på sikt som de ellers ikke ville ha hatt.

Når det gjelder situasjonen på vedlikehold består skolen, barnehagen og sykehjemmet i kommunen av relativt nye bygninger, og vedlikehold er derfor ingen stor utfordring.

Rømskog kommune har god økonomi og virksomhetene får i stor grad innfridd sine ønsker som er å betrakte som rimelige. Kommunen har prioritert å opprettholde et godt og stabilt tjenestetilbud i alle sektorer. Skole og barnehage har vært prioriterte sektorer, men kommunen opplever nå ekstra press på tjenesteytingen i pleie og omsorgssektoren som skyldes flere eldre og at det skrives ut pleietrengende pasienter fra sykehusene i stadig raskere tempo.

De lovpålagte kravene er sikret i de berørte sektorer i Rømskog, og kommunen har prioritert kvantitet, men også kvalitet som for eksempel innen barnehagesektoren.

Rømskog er en liten kommune med middels frie disponible inntekter.

Observasjonen i Rømskog understøttes delvis av Kommode som sier at kommuner med lave eller middels frie disponible inntekter vil prioritere kultur på marginen eller alternativt øke rammene til sektorer hvor det allerede gis et tilbud etter lovpålagte krav. Rømskog kommune har valgt å prioritere lovpålagte sektorer, men også kultur.

1.3 Hvilket velferdstilbud gir Rømskog?

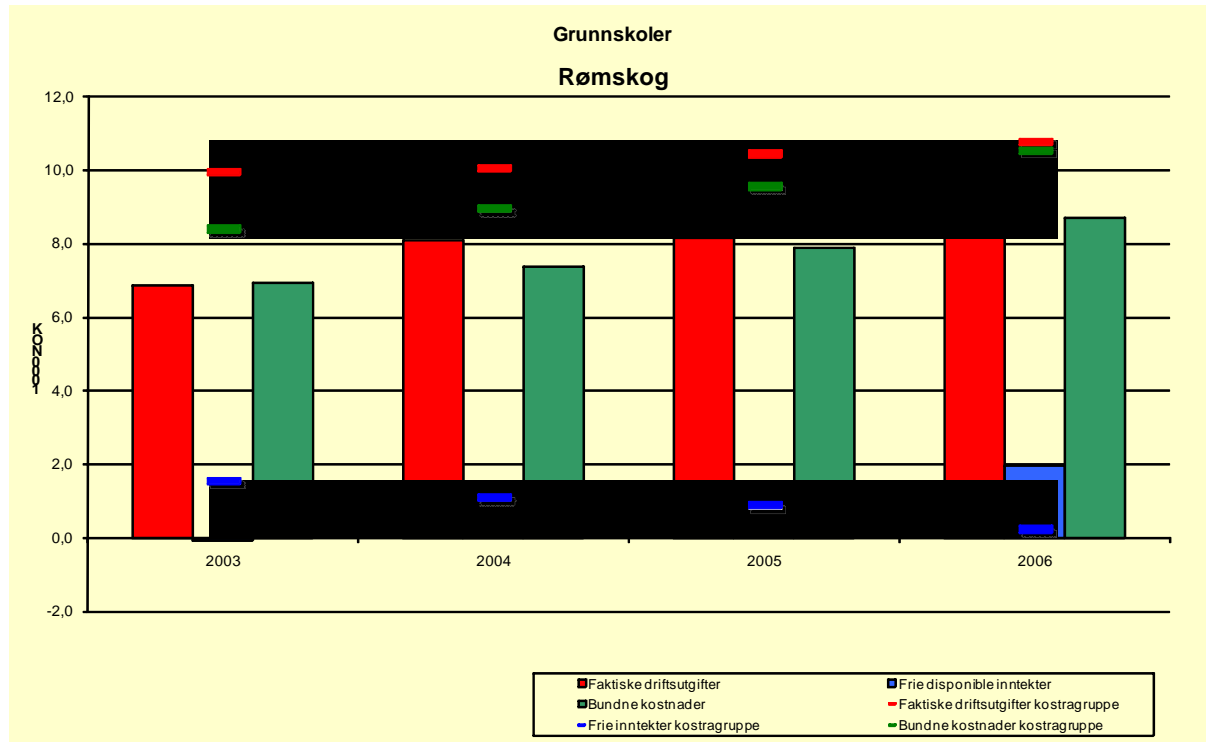
Velferdstilbud i Rømskog

- Prioriterte sektorer og endringer:
  - Prioriterert å opprettholde et stabilt og godt tjenestetilbud i alle sektorer.
  - Prioritert oppvekst og kultur særskilt.
  - Planlagt investering i administrativ fløy på sykehjemmet i kommunen på 10 mill kroner.

- Tjenestetilbudet etter sektor:

- Skole og barnehage:
  - Kommunen har hatt full barnehagedekning flere år allerede.
  - En kommunal barnehage og barneskole
  - Multimediarom
  - God tilgang på fagutdannede.
  - Antall elever per datamaskin; 1,5 (2005), 1,7 (2006)
  - Elever per undervisningsrelatert årsverk; 11,8 (2005), 12,8 (2006)
  - Andel ansatte med førskolelærerutdanning (prosent); 18,2 (2005), 22,2 (2006)
  - Andel barn 1–5 år med barnehageplass (prosent); 87,2 (2005), 100 (2006)

- Pleie og omsorg:
  - Pleie og omsorg er noe prioritert ved økte driftsrammer.
  - Tilgang fagutdannet personale er bra.
  - Ikke system ventelister, behov vurderes løpende.
Tilgang fagutdannet personale er bra.
  - Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon (prosent); 18 (2005), 21,9 (2006)
  - Andel innbyggere 67 år og over som mottar hjemmetjenester (prosent); 23,9 (2005), 26,8 (2006)
  - Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner (prosent); 100 (2005) 100 (2006)

- Kultur og fritid:
  - Ny fritidsklubb
  - Ombygging av bibliotek
  - Kulturskole, ikke venteliste
  - Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger; 728 (2005), 803 (2006)
  - Netto driftsutgifter til idrett per innbygger; 36 (2005) 55 (2006)
  - Netto driftsutgifter til kommunale kultur- og musikkskoler per innbygger 137 (2005), 141 (2006)

1.4 Nærmere om velferdstilbudet innenfor skole og oppvekst (SO)

1.4.1 Skole

Skole er en prioritert sektor i Rømskog. Sammenliknet med de andre kommunene i AV- gruppe 1 ligger Rømskog godt over nivået for disse i bruk av frie disponible inntekter i 2006.

Kommunen har en fådelt barneskole 1–7 klasse med om lag 60 elever med gode fysiske lokaler, og er samlokalisert med barnehagen. Ungdomskolen er et interkommunalt samarbeid med Aurskog – Høland kommune og er lokalisert til Bjørkelangen.

Rømskog har utarbeidet en egen plan for IKT i skolen som er vedtatt politisk. Lærerne er ”på nett” og har den kompetanse som behøves for at IKT skal bli en del av det daglige skolearbeidet. Det er max. 3 elever per PC i 1. – 5. klasse. 6. og 7. klasse disponerer hver sin bærbare PC. Det gamle SFO-rommet på skolen ble høsten 2006 bygd om til et multimediarom med fastmontert projektor og annet teknisk utstyr. Lærertettheten er relativt stabil og det er ikke vanskelig å rekruttere lærere.

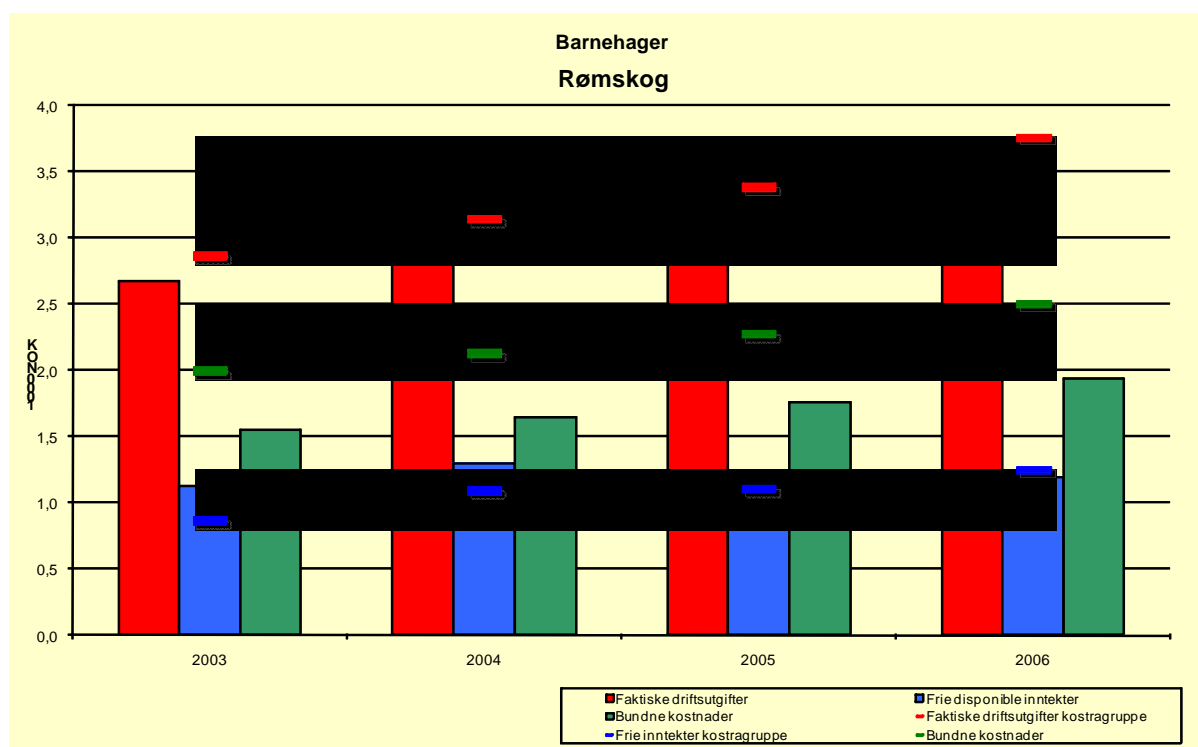
Alle elever er jevnlig ute, og nærområdet blir brukt i undervisningen. I tilknytning til skolen er det grusbane, balløkke, lysløype, akebakke og en moderne gymsal. Skogen blir også flittig brukt med lavvoen som referanseområde.

Alle elever har etter opplæringsloven krav på undervisning tilpasset egne forutsetninger og behov. Elever som blir anbefalt egne ressurser får tildelt det i henhold til sakkyndig vurdering. I 2006 har kommunen ikke hatt elever som har meldt og fått spesialundervisning etter enkeltvedtak, men har gitt tilbud innenfor ordinær undervisning ved hjelp av delingstimer og assistentressurs. I tillegg til PP-tjenesten benytter skolen seg av en ekstern veileder i sitt forebyggende arbeid, og kommunen kjøper også noen PPT-tjenester eksternt.

Elevene i Rømskog for gratis kommunal skoleskyss dersom de ønsker det. Kommunen har ikke eget svømmebasseng og barna reiser til Argjeng i Sverige for svømmeundervisning.

Brukerundersøkelser som gjennomføres jevnlig viser at foreldrene er godt fornøyde med tilbudet i skolen.

1.4.2 Barnehage

Barnehage er en prioritert sektor i Rømskog, og kommunen har hatt full barnehagedekning i flere år. Sammenliknet med de andre kommunene i denne AV gruppen har Rømskog brukt mye av sine frie disponible inntekter på barnehager, og spesielt i 2003 og 2004. Fra 2005 og til 2006 ligger Rømskog på nivå med de øvige kommunene i bruk av frie disponible inntekter.

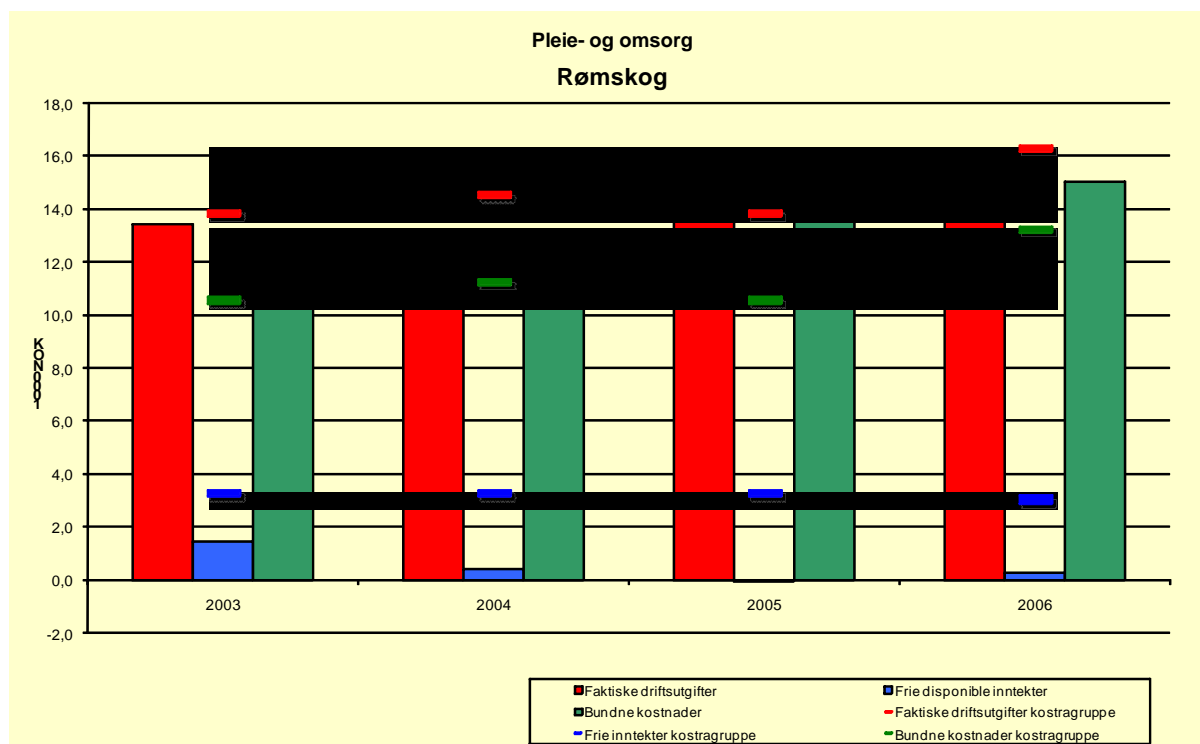
I Rømskog får alle som ønsker det plass og den plasstypen de ønsker. Barnehagen har om lag 25 barn. Kommune har et dagtilbud i barnehage som er tilpasset foreldrenes behov. Brukerne kan velge mellom 40, 60, 80 og 100 prosent plass, korte eller hele dager, eventuelt en kombinasjon. I tillegg foretas det løpende opptak utover i barnehageåret. Alle nye søkere og barn som allerede har plass, men som ønsker endret plasstype i løpet av året, har fått innvilget søknadene. Det ble ikke etablert nye barnehageplasser i 2006 – av den enkle grunn at det ikke var søkere. Barnehagen har mulighet til å utvide med mange plasser dersom behovet skulle oppstå. Antall stillinger i barnehagen ble ikke justert ned som følge av færre barn. Personelldekningen er god, og det har så langt ikke vært vanskelig å rekruttere til barnehagene.

Planlegging av barnehagens drift er samordnet med skolen. Barnehagen er base for SFO hver morgen mellom kl. 07.00 og 08.00. Kommunen sier ikke ”nei til noen ting” på barnehagesektoren.

Kommunen tar ikke matpenger i tillegg til foreldrebetalingen. Barna får servert brødmåltid og lager innimellom også mat. Litt lengre utflukter er begrenset av at kommunen ikke har taxi i løyve. Lekeområdene er nylig rustet opp og inventar og utstyr er tilfredsstillende.

1.5 Nærmere om velferdstilbudet innenfor pleie og omsorg (PO)

Pleie og omsorg er ikke en fullt så prioritert sektor i Rømskog, og kommunen bruker mindre av sine frie disponible inntekter enn de andre kommunene i Av gruppe 1.

Rømskog Eldresenter, består av 10 sykehjems- og 6 aldershjems plasser. Totalt 16 plasser, alle enerom. Av disse er 4 plasser på skjermet enhet for aldersdemente. I 2006 har korttidsplassene stort sett vært brukt som langtids plasser og det har også vært overbelegg i perioder. Det har blitt behandlet søknader som fyller vilkårene til langtids plass, men i påvente av plass har de fått andre tjenester i form av hjemmesykepleie, hjemmehjelp, trygghetsalarm og måltider hjem til seg.

I de siste årene har nattvaktene vært en utfordring grunnet dårlig bemanning. Høsten 2007 ble bemanningen styrket med en sykepleier på aktiv nattvakt i tillegg til hjelpepleier.

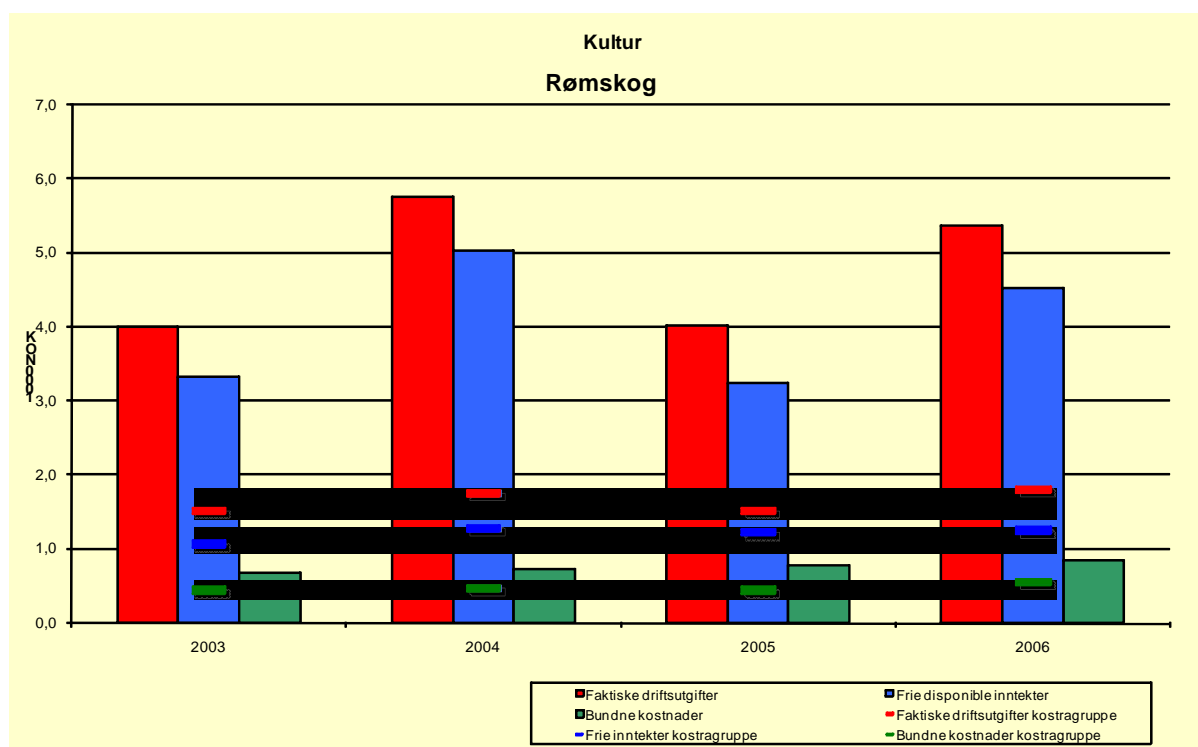
Kommunen har ombringning av middagsmat til eldre. Stadig flere ønsker å benytte seg av dette tilbudet og det legger er press på kjøkkentjenesten i kommunen. Det er ønske om å bedre bemanningen innen pleie- og omsorg og særskilt behov for å styrke den administrative bemanningen utover de 15 årsverkene som ligger der pr. i dag.

Behovet for en administrativ fløy ble synliggjort i 2004 og det ble fattet vedtak i kommunestyret i juni 2005. Vedtaket ble imidlertid at byggesaken ble utsatt inntil avklaring med Statens Vegvesen ble avklart, og skal iverksettes i løpet av 2007.

Pleiepersonalet ved Eldresenteret er det samme personalet som i åpen omsorg. Det gir en viss fleksibilitet i planleggingen av tjenestene. I snitt gir kommune 2 timer praktisk bistand i hjemmet i uken. Alle får hjemmehjelp dersom de måtte ønske det, og på dagen om nødvendig.

Kommunen har Eldrecafe i den gamle spisesalen på kommunehuset. Fra 8 - 15 personer møter hver gang. Enkelte ganger har det vært litt underholdning og salg av klær.

1.6 Nærmere om velferdstilbudet innenfor kultur og fritid

Kultur er en prioritert sektor i Rømskog og kommunen bruker generelt mer av sine frie disponible inntekter på kultur og fritid enn de andre kommunene i AV gruppe 1. Kommunen har blant annet prioritert ny fritidsklubb, skytebane og sandvolleyballbane.

Rømskog har brukt mer penger på idrett i 2006 enn i 2005. Kommunen legger til rette for at lag og foreninger skal ha gode rammebetingelser å drive under, og støtter også økonomisk de ulike organisasjonene.

Aktivitetene på kulturskolen er snekkerkurs, tekstilforming og trekkspill, piano, kreativ mat og hobby. Skolen har 25 elever og det er ingen på venteliste. Tilgang på lærerkrefter begrenser noe hvor bredspekteret tilbudet kan være.

Biblioteket er bemannet med biblioteksjef i 50 % stilling og sekretær i 20 % stilling. Åpningstiden i Rømskog bibliotek er 14 timer i uken. Lånere i trygdeleiligheter og Eldresenteret, som ikke selv har mulighet til å besøke biblioteket, betjenes med bokbesøk. Andre får lagt lån i postkassen for eksempel, eller besøk hjemme.

Det har vært byggevirkosomhet med utvidelse og omorganisering av biblioteket i 2006. Lokalsamlingen og slektsregisteret har fått eget rom. Biblioteket har nå studierom med 3 studieplasser, en av dem utstyrt med datamaskin. Omorganiseringen har gjort biblioteket mer tilgjengelig og brukervennlig både for publikum og personalet.

Kostraindikatorer 2003 – 2006:

0121 Rømskog	Andel ansatte med førskolelærerutdanning	18,2	22,2	18,2	22,2
0121 Rømskog	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	82,5	82,5	87,2	100
0121 Rømskog	Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon	8,9	9,5	9,7	11,1
0121 Rømskog	Andel innbyggere 67 år og over som mottar hjemmetjenester	18,4	22,8	23,9	26,8
0121 Rømskog	Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	100	100	100
0121 Rømskog	Antall elever per datamaskin	1,7	1,7	1,5	1,7
0121 Rømskog	Herav elever per undervisningsrelatert årsverk	11,5	12,1	11,8	12,8
0121 Rømskog	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	6,2	4,1	14,9	17
0121 Rømskog	Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	831	816	728	803
0121 Rømskog	Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	45	42	36	55
0121 Rømskog	Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger	88	109	137	141
0121 Rømskog	Netto lånegjeld i kroner per innbygger	13048	15156	21201	26745